

Imatge de la conferència de premsa en què es va presentar el tancament del conveni amb la Generalitat Valenciana. D'esquerra a dreta, Jaume Lloret, regidor de cultura de Sueca, Max Cahner, marmessor testamentari de Fuster, Salvador Gil, alcalde de Sueca, Mercè Teodoro, assessora i advocada dels marmessors, i Eliseu Climent, marmessor.

La Generalitat nega Joan Fuster

Els marmessors, d'acord amb l'hereu de Fuster i l'ajuntament suecà, s'han retirat del conveni que signaren amb el govern valencià per custodiar el llegat de l'escriptor. El passat 22 d'abril denunciaven l'incompliment dels acords adquirits fa tres anys per la Generalitat.

Un ho té, però no ho vol. Aquesta expressió resumeix bé, a jutjar pels fets, l'actitud que la Generalitat Valenciana, en mans del PP, ha mantingut envers l'importantíssim llegat de Joan Fuster. La deixadesa institucional no ha passat desapercebuda a l'hereu, Josep Palàcios, i als marmessors testamentaris, Eliseu Climent, Max Cahner i Joaquim Maluquer. I és que l'incompliment continu dels documents signats entre l'executiu valencià i els marmessors ha acabat propiciant aquesta resolució traumàtica.

A la mort de Joan Fuster, al juny

de 1992, els seus marmessors testamentaris i l'hereu signaren un conveni amb la Generalitat Valenciana, la Biblioteca Nacional de Catalunya i el consistori de Sueca. La negociació establí que la Biblioteca de Catalunya, hereva de l'epistolari personal i literari de Fuster compost per més de 15 mil documents, es conformava a rebre una còpia microfilmada tot deixant els originals en dipòsit a la Generalitat Valenciana. I es deixava per més endavant la signatura d'un conveni entre les dues institucions a fi d'establir un organisme que gestionara la documentació. Així,

la Generalitat Valenciana es comprometia a catalogar i ordenar la biblioteca i els fons pictòrics de l'escriptor. Alhora, l'ajuntament suecà adquiriria la casa veïna de Fuster per crear un centre d'estudis i difusió de l'obra de l'assagista.

Fins ara, i després de tres llargs anys, cap dels compromisos s'ha acomplert. Ni Fernando Villalonga, ni Marcela Miró, ni Francesc Camps, tots tres consellers de Cultura del PP, han contestat les missives de les parts implicades en els convenis reclamant el compliment dels acords. Ni tan sols s'han dignat a contestar les cartes. Aquesta

actitud s'ha vist arrodonida pel paper representat per Consuelo Ciscar, directora general de Promoció Cultural, qui després d'haver-se reunit amb l'ajuntament suecà i prometre'ls ajuts per restaurar la casa de Fuster, no ha tornat a donar senyals de vida excepte per criticar la darrera actuació dels marmessors. De fet, va prometre rehabilitar la casa de Fuster, tasca que els perits de la Generalitat van valorar en més de cent milions de pessetes. Ara Consuelo Ciscar acusa els marmessors de precipitar-se quan afirmen que la Generalitat ha incomplert els seus compromisos i alhora assegura que hi ha 10 milions de pessetes destinades a aquestes obres. Ciscar fins i tot ha gosat dir davant de Canal 9 que marmessors, hereu i Ajuntament de Sueca hauran de respondre "davant del poble valencià".

D'altra banda, el conseller Camps, ha negat que hi haja deixadesa institucional i ha acusat els marmessors de voler confondre intencionadament l'opinió pública. Aquesta actitud del Partit Popular vers un símbol cultural i nacional dels valencians contrasta amb la mantinguda amb el món del secessionisme lingüístic. Cal dir que només Lo Rat Penat i la Real Academia Valenciana de Cultura ja han rebut més de 200 milions de la Generalitat en subvencions. El llegat de Fuster –intel·lectualment d'una gran universalitat– ha estat deliberadament abandonat per les institucions valencianes i això a pesar que consta de més de trenta mil llibres, d'una important obra pictòrica amb peces de Renau i Miró, entre d'altres, i de més de quinze mil cartes de gran valor literari. Ara al consistori suecà només esperen que per al juny de 1999, any del centenari de Sueca, hi haja una solució. De moment, l'única oferta per custodiar el llegat l'ha fet l'ajuntament d'aquesta població de la Ribera Baixa. Tanmateix fins que no es resolga el conveni amb la Generalitat, no hi haurà cap altra destinació. Hi ha, però, una cosa clara: el llegat no eixirà del País Valencià.

Salvador Giménez

Crònica d'un oblit intencionat

21 de juny de 1992. Mor Joan Fuster.

22 de juny de 1993. El gruix del llegat de Fuster es queda al País Valencià. Aquest és el resultat més significatiu de la reunió que el president de la Generalitat, Joan Lerma, manté amb l'hereu, Josep Palàcios, i amb els tres marmessors testamentaris, Eliseu Climent, Joaquim Maluquer i Max Cahner.

30 de desembre de 1994. Després d'un any llarg de negociacions, Josep Palàcios, hereu de la casa de Fuster, ven a la Generalitat aquest bé patrimonial per un valor de trenta-cinc milions de pessetes.

22 de febrer de 1995.

Es reuneixen a casa de Fuster el director general de Promoció Cultural de la Generalitat Valenciana, Josep Morera; el director de la Biblioteca de Catalunya, Manuel Jorba; l'alcalde de Sueca, Ricardo Rafael Ortí; l'hereu i els marmessors testamentaris de Fuster. En aquesta reunió s'adapta el testament a la voluntat que Fuster mostrà mesos abans de morir. Aquesta adaptació ve motivada pel desig de l'assagista perquè la Biblioteca Valenciana, dependent de la Generalitat i encara no creada, custodiara la seua obra. Cal recordar que el testament fou atorgat en 1974 quan no estava consituïda la Generalitat. Aquesta adaptació s'havia de complementar amb la signatura de dos convenis més per part de la Generalitat: l'un, amb l'ajuntament de Sueca, l'altre, amb la Biblioteca de Catalunya.

28 de maig de 1995. Eduardo Zaplana i el Partit Popular guanyen les eleccions autonòmiques del País Valencià.

1 de juny de 1995. Se celebra a l'ajuntament de Sueca una sessió ordinària del ple municipal on s'aprova el protocol de col·laboració entre la Conselleria de Cultura i aquest consistori per custodiar i difondre el llegat cultural de Fuster. A més, el ple autoritza el senyor alcalde-president per signar aquest protocol de col·laboració amb la Generalitat. Ara com ara, però, no s'ha signat cap document.

22 d'abril de 1996. Els marmessors,

mitjançant una carta adreçada a Fernando Villalonga, llavors conseller de Cultura, reclamen que la Generalitat subscriga els convenis corresponents.

21 de gener de 1997. Els marmessors envien una carta a la consellera de Cultura, Marcela Miró, per demanar-li que es difonga i conserve el llegat de Fuster. Els marmessors no reben cap resposta.

28 de febrer de 1997. Els marmessors trameten una nova carta a Francesc Camps, nou titular de Cultura, amb la mateixa petició que l'anterior. El conseller no respon.

7 de juliol de 1997.

Camps rep una nova carta dels marmessors on se li recorda les anteriors missives. De bell nou, els marmessors no reben cap resposta a la seua petició.

17 de setembre de

1997. La directora general de Promoció Cultural, Consuelo Ciscar, i l'alcalde de Sueca, Salvador Gil, es comprometen a reunir-se per discutir la valoració de la rehabilitació de la casa de Fuster. Els perits de la Generalitat calculen el cost de les obres en més de cent milions de pessetes. Després d'aquesta valoració no se n'ha sabut res més.

23 de febrer de 1998. L'alcalde de Sueca i els marmessors adrecen per quarta vegada una comunicació al conseller Camps en la qual li demanen una entrevista i denuncien l'actitud de la Generalitat, com a dipositària de l'arxiu i la biblioteca de Fuster, després d'haver-se compromès a mantenir el llegat mitjançant els protocols signats amb els marmessors i amb l'Ajuntament de Sueca.

22 d'abril de 1998. Els marmessors anuncien la seua retirada del conveni de febrer de 1995 signat amb la Generalitat.

23 d'abril de 1998. Consuelo Ciscar apunta que els marmessors s'han precipitat i hauran de "respondre davant del poble valencià" per aquest resolució. És més, assegura que s'està redactant un projecte de rehabilitació de la casa de Fuster valorat en 20 milions de pessetes. Cal recordar que els perits el valoraven en uns 100 milions.

